

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบเทคโนโลยีของโครงการหลวงในการผลิตและตลาดของไม้ผล และปรับใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ขยายผลโครงการหลวง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของเกษตรกร เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติของเกษตรกร ผลการทดสอบเทคโนโลยีของโครงการหลวง ดำเนินการในพื้นที่ขยายผลโครงการหลวง 10 แห่ง ในพื้นที่ 3 จังหวัด ดังนี้ (1) การศึกษาเปรียบเทียบพันธุ์พืชในพื้นที่ขยายผลโครงการหลวงวาวี สามารถให้ผลผลิตได้ดีทั้ง 3 สายพันธุ์ โดยพันธุ์ EarliGrande, Tropic Beauty และ Jade มีปริมาณผลผลิตต่อต้น 7.2, 4.5 และ 8.4 กิโลกรัม ตามลำดับ คุณภาพผลผลิตพันธุ์ EarliGrande, Tropic Beauty และ Jade ส่วนใหญ่อยู่ในเกรด 2 (31.0 เปอร์เซ็นต์) เกรด N (80.7 เปอร์เซ็นต์) และเกรด 2 (35.8 เปอร์เซ็นต์) ตามลำดับ (2) การทดสอบเปรียบเทียบพันธุ์ส้มโอ ต้นส้มโออายุ 3 ปีทั้ง 3 สายพันธุ์ในพื้นที่ขยายผลโครงการหลวงสะเนียง และแม่จริมมีการเจริญเติบโตดี คาดว่าจะมีการออกดอกและติดผลในปี พ.ศ.2556 (3) การทดสอบระบบปลูกวานิลลาในพื้นที่ขยายผลโครงการหลวงโปงคำ วิธีการปลูกในระบบภายใต้โรงเรือนมีจำนวนฝักต่อช่อและมีผลผลิตเกรด 1 มากกว่าวิธีการปลูกร่วมกับต้นไม้กลางแจ้ง (4) การวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการผลิตและตลาดของเสาวรสหวานในพื้นที่ขยายผลโครงการหลวงปางแดงในและปางมะโอ เกษตรกรมีการรวมกลุ่มกันเพื่อวางแผนการผลิตและจัดการผลผลิต โดยมีผลผลิต 25,005.50 กิโลกรัมต่อปี (เดือนกันยายน 2554 ถึงเดือนมีนาคม 2555) จำหน่ายให้กับช่องทางการตลาด 3 ช่องทาง ได้แก่ Top Super Market (11.9 เปอร์เซ็นต์) จินตนาผลผลิต (83.2 เปอร์เซ็นต์) และพ่อค้าในพื้นที่บ้านปางเฟือง (4.9 เปอร์เซ็นต์)

นอกจากนี้ มีการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกไม้ผลของโครงการหลวงให้แก่เกษตรกร และเจ้าหน้าที่โครงการขยายผลโครงการหลวง จำนวน 9 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมจำนวน 240 ราย เกษตรกรที่ร่วมการทดสอบสามารถนำผลงานการศึกษาไปปรับใช้ในการผลิตไม้ผล ให้มีปริมาณมากขึ้นและผลผลิตมีคุณภาพดีขึ้น สามารถสร้างรายได้ให้กับครอบครัว ได้แก่ เสาวรสหวานในพื้นที่ขยายผลโครงการหลวงปางแดงในและปางมะโอ พืชในพื้นที่ขยายผลโครงการหลวงวาวี และวานิลลาในพื้นที่ขยายผลโครงการหลวงโปงคำ

คำสำคัญ : ทดสอบ ไม้ผล พื้นที่ขยายผลโครงการหลวง เกษตรกร
